

Kogukonnakomisjoni tuuleparkide teemaline töökoosolek

Kolmapäeva, 12. veebruari õhtul toimus kogukonnakomisjonis tuuleparkide teemaline töökoosolek. Selleks, et volikogu saaks tuuleparkide teemasse detailsemalt süveneda, oli laien-datud koosolekule kutsutud keskkonnamõju hindaja Piret Toonpere, planeeringu koostaja Heiki Kalberg ja Kliimaministee-riumi kohalike omavalitsuste nõunik Rene Reisner. Samuti oli kutsutud tuuleparkide aren-dajad OX2, TMV Green, Evecon ning Sustainable Investments, kes sooviksid Kehtna valda tuuleparke rajada.

Teema on oluline, kuna tuulepark on meie valla jaoks suure mõjuga ehitis. Päevakavas oli esmane ülevaade T1, T2 ja T4 keskkonnamõjude hindamise tulemustest ja detailplaneeringust. Rene Reisner rääkis tuuleenergeetikast ja -parkidest riiklikul tasandil. OX2 tutvustas lähemalt Soome kogemusi.

Võimalikud tuulealad vähenesid

Üldplaneeringus määratud tuuleparkide arendusaladel T1, T2 ja T4 tehti 2024. aastal põhjalik linnustiku-, nahkhiirte ja taimede uuring. Need alad olid juba eelnevalt määratud elamutest üldjuhul 1 km kaugusele (kui elamu omanik ei olnud avaldanud soovi tuuleala lähemale kavandamiseks) ja vajalikku kaugusse teadaolevatest kaitsealuste liikide elupaikadest.

Kuna tuulepargiga kaasneda võivate oluliste mõjude hindamine on toonud kaasa mitmeid olulisi looduskaitselisi avastusi, siis võtab ekspertide töö esialgselt planeeritust kauem aega. Juba on selgunud hulk välistusi ja kitsendusi, mis on võimalike tuuleparkide rajamiseks esialgselt sobivateks peetud alasid oluliselt vähendanud. Mõjude hinnangu aruanne peaks valmima kevadel, misjärel tutvustavad eksperdid seda ka valla elanikele. Anname sellest valla kodulehel, ajalehes ja sotsiaalmeedias teada.

T4 alal tundsid arendajad algselt huvi 22 tuuliku paigutamise vastu, kuid loodusuuringute põhjal on võimalik sinna paigutada maksimaalselt 13 tuulikut. T4 lõunapoolsed alad tuulikute püstitamiseks ei sobi, kuna seal esineb nahkhiirte koondumisalasi, kaitsealuste taimeliikide leiukohti, metsiste mänguala, karvasjalg-kaku elupaik ning seal liiguvad väga ohustatud liikidest must-toonekurj ja kaljukotkas. Viimaste kohta on uurijatel väga põhjalikud raadiosaatjatega kogutud liikumisandmed. Praeguseks on T4 analüüs kõige kaugemal ja selgemate järeldustega.

T2 alale on arendajad avaldanud soovi rajada 6 tuulikut, kuid loodusuuringute põhjal on see arv vähenemas 4–5 tuulikuni. 2024. a kevadel selgus

Kogukonnakomisjoni liikmed tuuleparkide arutelul. Foto: Seily Sögel-Raid

oluline info Rapla vallast leitud esimese kaitsekategooria aluse liigi väikekonnakotka pesa kohta, mis välistab tuulepargi arenduseks ka osa Kehtna T2 alal ja täielikult Rapla valla esialgsel arendusaladel. Seetõttu on Rapla valla tuuleparkide eriplaneeringu menetlus lõpetamise ootel. Lisaks leiti T2 ala uuringute käigus teisigi piiranguid seadvaid kaitsealuseid liike, nt nahkhiired, taimed ja kanakull.

T1 algses lahenduses on arendajad avaldanud soovi rajada 9 tuulikut. Uuringute käigus leiti, et Keava rabas elutsev kaljukotkas käib T1 alal toitumas ning piirkonnas elab tõenäoliselt ka väikekonnakotka paar. Kotkaste toitumisalade täpsustamiseks ja võimalike leevendusmeetmete rakendusvõimaluste selgitamiseks on vaja kotkaekspertidega täiendavaid konsultatsioone. Tõenäoliselt suur osa T1 arendusalast samuti välistatakse.

Kõikidel aladel tuleb lõpuni veel viia inimkeskkonna mõjude hindamine. Selleks mudeldavad uurijad nii varjutamist kui ka müra levikut. Mudeldamist tehakse erinevate tuulikute mudelitega, et täpsustada tuulikute lõplik arv ja leida alale sobilik tuulepargi lahendus. Ekspertide koostatud oluliste mõjude hindamise aruande ja tuulepargi paigutuslahenduse vaatavad üle mitmed riigiasutused. Vajadusel aruannet veel täpsustatakse ning täiendatakse. Lisaks tutvustavad eksperdid mõju hindamise aruannet avalikult kõikidele huvitatutele. Seejärel saab volikogu teha kaalutletud ja läbimõeldud otsuse, kas ja kuidas planeering tuulepargi rajamiseks kehtestada.

Lisaks arutati töökoosolekul tuuleparkide arendajate võimalikku panust kohalikku kogukonnaellu. Kui maksimaalne tuulikute arv ja seega ka kohustusliku tuulikutasu orienteeruv maht on selgunud, saab vallavolikogu selgitada välja kohalike jaoks suurima väärtusega projektid, mida saab edasise koostöö ja lisatoetuse aruteludel aluseks võtta.

Soome kogemus

Soome kogemusi tuuleparkidega tutvustasid OX2 arendusjuht Valtteri Pounonen Soomest ja projektijuht Hedi Konrad. OX2 teeb Eestis ja Soomes tuuleparkide arendamiseks koostööd TMV Greeniga. OX2 rääkis lähemalt Soome suurimast ehitusetapis olevast

69 tuulikuga Lestijärvi tuulepargist, mis hakkab katma umbes 1% Soome elektritarbimisest. Arendajad rõhutasid, et efektiivsesse tuuleparki ei planeerita tuulikuid tihedalt.

Soomes saab kohalik omavalitsus tuulepargist iga-aastast seadusega kehtestatud maamaksu, mis on seotud tuulikute arvu ja maa-ala suurusega. Lestijärvi tuulepargist laekub kohalike omavalitsusele igal aastal 2 miljonit eurot, mis kahekordistas kohaliku omavalitsuse aastase eelarve mitmekümneks aastaks.

Eestis sõltub tuulikutasu tuuliku tootlikkusest ja kvartali keskmisest elektri hinnast. OX2 tõi näiteks, et kui on 100 MW tuulepark (u 13 tuulikut) ja võttes arvutuseks aastase keskmise elektri hinna (80 eurot), siis oleks aastane tasu Kehtna vallale ca 170 000 eurot. Sellest pool on mõeldud jagamiseks majapidamistele, mis asuvad tuulikust 2–3 km raadiuses. Eestis hakatakse tuulikutasu maksma juba ehitusperioodil (10% maksimum tootlikkusest).

Kohtumisel uurisid volikogu liikmed, kuidas on inimesed Soomes suhtunud tuuleparkide rajamisse. Selgus, et viie aasta eest Soome valitsuse tellimisel tehtud tervisemõju uuring andis inimestele kindlust edasi minna. Arendajad tõid välja, et Soomes on tehtud küsitlusi enne ja pärast tuuleparkide rajamist ja üldiselt on suhtumine muutunud positiivsemaks. Soomes on olnud samuti tuulikutega seoses mitmeid küsimusi, kuid piirkonnas elavate inimeste kogemus on näidanud, et see ei ole nii suure mõjuga muutus kui algul kardeti. Nüüdseks on tuuleparkide arendamisel koondunud soomlaste tähelepanu looduse hoidmisele.

Kehtnas alustatakse tuule mõõtmisega

Tuuleparkide arendajad TMV Green ja Sustainable Investment püstitavad Kehtna valda 2025. a suvel tuule kiiruse ja ilmastikuolude täpsustamiseks u 160–180 m kõrguse mõõtemasti, mis sarnaneb mobiilimastiga. Pärast 1–2 a pikkust mõõteperioodi tuulemõõtemast demonteeritakse ja seda kasutatakse tulevikus mõnes teises asukohas.

Hans-Jürgen Schumann
Ehitusspetsialist
Seily Sögel-Raid
Kommunikatsioonispetsialist

Uus ametikoht Kehtna vallamajas: elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse koordinaator

Alates 1. veebruarist 2025 olen asunud tööle Kehtna Vallavalitsuses elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse koordinaatorina. Varasemalt tegutsesin vallamajas taristu- ja geoinfospetsialistina, kuid nüüdseks on minu fookus suunatud kogukonna turvalisuse ja valmisoleku tõstmisele erinevate kriisilukordade jaoks.

Elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse valdkond on muutunud üha olulisemaks, kuna ootamatud sündmused – olgu need seotud ilmastikuolude, tehniliste rikete või muude kriisidega – võivad mõjutada iga-päevaelu ja nõuavad kiiret reageerimist. Minu ülesanne on tagada, et nii vallavalitsus kui ka kohalikud elanikud oleksid paremini teadlikud võimalikest ohtudest ning valmis neile reageerima.

See töökoht on tähtajaline ja kestab esialgselt andmete järgi 30. oktoobrini 2026. aastal. Selle aja jooksul on minu eesmärk luua ja tugevdada kriisideks valmistumise süsteemi, koolitada kogukonda ja parendada koostööd erinevate ametkondade ning vabatahtlike organisatsioonidega.

Senised teede ja tänavavalgustusega seotud ülesanded annan järk-järgult üle uuele ametnikule, kelle leidmiseks on konkurss veel käimas. Kuni uue spetsialisti ametisse

Elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse koordinaator Villu Pihlakas. Foto: Seily Sögel-Raid

asumiseni jätkan nende teemadega tegelemist ning olen ka edaspidi valmis nõustama ja oma varasemate teadmistega toetama.

Soovin kutsuda ka vallaelanikke üles kaasa mõtlema ja panustama kogukonna turvalisusse. Kui sul on ettepanekuid, küsimusi või soovid rohkem infot, siis oled oodatud ühendust võtma.

Üheskoos suudame luua kriisiteadliku valla!

Villu Pihlakas

Elanikkonnakaitse ja kriisivalmiduse koordinaator
villu.pihlakas@kehtna.ee

Kehtna Vallavolikogu algatas 25.01.2025 istungil otsusega nr 1-2/198 Serva detailplaneeringu ja jättis algatamata keskkonnamõju strateegilise hindamise.

Detailplaneeringu koostamise põhi-eesmärk on liita Uushaljasala ja Servahaljasala katastriüksused ning seada tingimused viie või kuue boksiga ridaelamu rajamiseks. Detailplaneeringuga lahendatakse planeerimiseseaduse § 126 sätestatud ülesanded.

Planeeringu ala hõlmab Uushaljasala (29201:001:0467) ja Servahaljasala (29201:001:0776) maaüksuseid. Planeeritava ala suurus on 3501 m². Detail-

planeeringuga hõlmata val ala asub üldkasutataval maal. Detailplaneeringuga kavandatakse planeeritavale maaüksusele elamumaa sihtotstarvet. Detailplaneering on kehtivat üldplaneeringut muutev.

Detailplaneeringu algatamise hetkeks kogutud informatsiooni põhjal ei ole vaja detailplaneeringu koostamise käigus koostada eraldi täiendavaid uuringuid.

Detailplaneeringu algatamise otsuse ja materjalidega on võimalik tutvuda Kehtna valla kodulehel www.kehtna.ee/serva.

Kehtna Vallavalitsuse MTÜ-de toetuste 2025. aasta 1. voor

2025. aasta MTÜ-de projektide toetuste jagamise 1. voorus võivad **toetusi saada tegevusprojektid ja investeeringute projektid**. Toetusi saab taotleda ka KOP-i ja LEADER-i programmide projektide omaosaluse katteks.

Kokku jaotatakse MTÜ-de projektide toetuseks 1. voorus 7500 eurot.

Kõikide projektide maksimaalne toetuse määr on kuni 70% projekti kogumaksumusest, seega vajalik omaosalus on minimaalselt 30%.

Toetust saanud projektide teostamise tähtaeg on 31. detsember 2025.

Mittetulundustegevuse projektidele toetuste saamiseks tuleb vormikohased taotlused esitada vallavalitsusele hiljemalt 1. aprilliks 2025 (kaasa arvatud).

Kogu info MTÜ-de toetuste 1. vooru kohta ja toetusavalduste vormid on saadaval valla kodulehelt.

Vormikohased avaldused tuleb saata vallavalitsuse meile kehtna@kehtna.ee.

Kodulehelt on saadav ka vallavolikogu määrus, mis kehtestab mittetulundusühingutele eraldatavate toetuste korra. **Rõhutame täiendavalt, et vastavalt määrusele saab üks MTÜ esitada taotlusvooru ainult ühe tegevusprojekti ja ühe investeeringu projekti.**

Mittetulundustegevuste toetuste määramise komisjon teeb oma otsuse hiljemalt 30. aprilliks 2025.

Kehtna Vallavalitsus

Kehtna Vallavalitsuse sotsiaalosakond otsib nägemispuudega mees-terahvale isiklikku abistajat. Kodanik vajab saatjat kogukonnateenuste kasutamisel ja tuge igapäevatoimingutes. Info telefonil 53339978.